

مناطق صنعتی در قطر

شهرک‌ها یا مناطق صنعتی در قطر در کنار پروژه‌های صنعت نفت و گاز موجودیت پیدا کرده است. شاید در ابتدا هدفی با این منظور برای این مناطق تعریف نشده بود ولی با اجرای طرح‌های توسعه‌ای دولت قطر در این مناطق، این اماکن بیشتر شکل منطقه صنعتی بخود گرفت و هم اکنون به عنوان شهرک‌های صنعتی شناخته می‌شوند.

در حال حاضر 4 منطقه صنعتی مهم در قطر وجود دارد که عبارتند از:

منطقه صنعتی راس لفان (RLC)

منطقه صنعتی مسیعد (MIC)

منطقه صنعتی دخان

منطقه صنعتی دوحه

دولت قطر در راستای حمایت از ایجاد مناطق صنعتی در طرح جامع خود برای توسعه زیرساخت‌های مرتبط با رونق اقتصادی، سرمایه‌گذاری یکصد میلیارد دلاری در دو منطقه صنعتی راس لفان (RLC) با هدف تجمیع صنایع مربوط به استخراج و صادرات گاز و مسیعد (MIC) با هدف تجمیع صنایع مختلف را در دستور کار خود قرار داد. دولت قطر با برنامه ریزی برای توسعه این مناطق با هدف کمک به تقویت توسعه اقتصاد پایدار در چارچوب سند چشم‌انداز 2030 سرمایه‌گذاری 70 میلیارد دلاری را برای شهرک صنعتی راس لفان در نظر گرفته است. نقش این شهرک در دستیابی به تولید 77 میلیون تن متر گاز مایع طبیعی موید این سرمایه‌گذاری می‌باشد. این شهرک اصلی‌ترین منطقه تولید LNG در قطر شناخته می‌شود.

شهرک صنعتی مسیعد نیز با پذیرش 30 میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در خود نشان داد قطر هدف‌های زیادی را در توسعه این منطقه در سر دارد. این منطقه هم‌اکنون پایلوت اصلی در صنایع نفت و پتروشیمی و صنایع متالوژی، فولاد، آلومینیم، پلاستیک و صنایع وابسته به صنعت ساختمان را ایفاء می‌کند. این منطقه همچنین تامین‌کننده گاز مورد نیاز داخلی برای صنایع پتروشیمی می‌باشد.

منطقه صنعتی راس لفان

شهرک صنعتی راس لفان یا به عبارتی پایتخت جهانی گاز مایع طبیعی در 80 کیلومتری شمال دوحه واقع در منطقه شمالی این کشور واقع شده است. برنامه‌های اجرا شده کنونی در این شهرک بر اساس برنامه ریزی این شهرک در سال 1990 برای مساحت 106 کیلومترمربعی در نظر گرفته شد ولی در سال 2004 با نگرشی بر پروژه‌های توسعه‌ای، این منطقه به 295 کیلومترمربع با هدف فعال نمودن رشد صنایع هیدروکربنی در طول بیست سال بعد افزایش یافته است. شهرک صنعتی راس لفان در دو سال گذشته شاهد اجرای پروژه‌های بزرگی مانند قطرگاز 2 (خط تولید 3 و 4) قطرگاز 3 (خط تولید 6) قطرگاز 4 (خط تولید 7) بوده است. همچنین این شهرک شاهد بهره‌برداری از پروژه‌های گاز خلیج 2، توسعه بندر راس لفان و سیستم مشترک آب خنک کن و آب شیرین کن و نیروگاه تولید برق بوده است.

در طرح توسعه جدید این شهرک کلیه زیرساخت‌های مورد نیاز برای عملیات تولید، پردازش، پالایش و صادرات محصولات تولیدی در این شهرک مد نظر قرار گرفته است. در این راستا شرکت نفت قطر که متولی این شهرک می‌باشد برای مدیریت و گسترش تدریجی امکانات و زیرساخت‌ها برای پاسخگویی به نیازمندی‌ها، طرح توسعه بندر این شهرک را در فضای 56 کیلومترمربعی به اجرا درآورده است.

این شهرک در مجموع پایلوت اصلی پروژه تولید 14 خط تولید گاز برای شرکت‌های قطر گاز و راس گاز قطر می‌باشد. این شهرک همچنین بزرگترین تولیدکننده محصولات دیزل و نفتا در حجم 34 هزار بشکه در روز توسط شرکت اوریکس GTL نیز می‌باشد. همچنین پروژه لولوه برای تبدیل گاز به مایع بوده که اولین محموله آن در ژوئن 2010 صادر شده است. ظرفیت نهائی این پروژه نیز که اواسط سال 2012 به بهره‌برداری رسید 140 هزار بشکه در روز است.

این منطقه دارای تعدادی کارخانه خاص که فراورده‌های گاز را تولید می‌کنند نیز می‌باشد. پروژه برزان نیز که در آینده نزدیک به بهره‌برداری خواهد رسید در این شهرک می‌باشد. این شهرک پذیرای تعدادی از پروژه‌های پالایشگاهی برای تولید اتیلن، هلیوم و گوگرد می‌باشد. همچنین این شهرک برای رفع نیازمندی‌های خود پروژه نمک زدائی از آب نیروگاه برق را توسط شرکت‌های راس لفان و راس قرطاس در اختیار دارد. تمامی طرح‌های توسعه‌ای در این شهرک در خلال 5 سال اخیر به اجرا درآمده است و انتظار می‌رود بهره‌برداری از اولین پروژه پتروشیمی نیز در خلال 5 سال آینده صورت پذیرد.

این شهرک دارای بندری به مساحت 56 کیلومتر مربع می‌باشد که 8.9 کیلومتر آن شامل بندر و ساحل برای 6 لنگرگاه بارگیری گاز مایع طبیعی و 8 اسکله برای صادرات مایعات برای بارگیری در ظروف و علاوه بر آن دارای حوضچه ساخت و تعمیر کشتی نیز می‌باشد. حوضچه ساخت و تعمیر کشتی هم‌اکنون در اختیار شرکت ناقلات قطر و کیبل می‌باشد و کشتی‌های مخصوص حمل LNG در آن مورد تعمیر و نگهداری قرار می‌گیرند. این امکانات این شهرک را در آینده نزدیک به عنوان مرکز خدمات و پشتیبانی و تدارکات برای رونق صنعت دریائی در خلیج فارس قرار خواهد داد. بندر راس لفان در سال 2010 مجموعاً پذیرای 1556 کشتی بوده که 817 عدد آن کشتی‌های مخصوص حمل LNG بوده اند که پیش‌بینی می‌شود با توجه به توسعه قطر در صنعت گاز این رقم در سال جاری به 2357 کشتی برسد. این بندر نقش اساسی را در عملیات دریائی در حوزه میدان‌های نفتی فلات قاره در منطقه ایفاء خواهد کرد. همچنین در طرح توسعه این شهرک استقرار انواع صنایع مرتبط در امر ساخت و ساز، تولید و نگهداری خدمات پشتیبانی در فضای 3 میلیون مترمربعی در نظر گرفته شده است. همچنین دریافت آخرین اخبار و اطلاعات در خصوص این منطقه از طریق سایت www.raslaffan.com قابل دسترسی است.

منطقه صنعتی مسیعد (MIC)

شهرک صنعتی مسیعد که در 40 کیلومتری جنوب دوحه قرار دارد شامل پروژه‌های اساسی و بزرگی می‌باشد. در این منطقه 18 پروژه در بخش صنایع سنگین مانند پروژه کارخانه آلومینیم که مرحله اول آن هزینه 4 میلیارد دلاری را در بر داشته و 68 پروژه در بخش صنایع سبک در حال طراحی و اجرا می‌باشد. همچنین 176 قطعه زمین نیز برای پروژه‌های در دست اقدام تخصیص داده شده است. در سال 2010 این شهرک 45 درخواست برای اجرای پروژه‌های جدید که مطالعات اولیه آن انجام شده را برای خود داشته است.

برنامه توسعه استراتژیک شهرک مسیعیید در سال 2007 برای یک دوره 25 ساله به منظور توسعه امکانات زیربنائی تصویب شده است. ضمن تکمیل پروژه های توسعه ای مطرح شده، قرار است پروژه های مسکونی برای کارکنان شرکت نفت، مرکزی برای درمان و دفع زباله های خطرناک برای تمام محصولات صنعتی و توسعه مرکز معالجه زباله های غیرخطرناک و یک پروژه برای گسترش فیبر نوری در نظر گرفته شده است. مدیریت این شهرک درصدد اجرای پروژه های سنگین، متوسط و سبک در 5 دوره 5 ساله می باشد که استراتژی توسعه ای این شهرک قرار است در آن به اجرا درآید.

بندر مسیعیید به عنوان مهمترین اسکله بارگیری گابرو و مصالح ساختمانی در قطر می باشد. بزرگترین بندر از نظر طول و تعداد اسکله های متعدد صنعتی و تجاری نیز می باشد. این بندر ظرفیت پذیرش 500 هزار کانتینر را نیز در سال دارد. این بندر 23 اسکله برای پذیرش 3 هزار کشتی در طول سال را دارد. این بندر در سال گذشته 40 میلیون تن کالا و مواد صنعتی، هیدروکربنی، فولاد، آلومینیم، مصالح ساختمانی و ماشین آلات را برای بهره برداری در این شهرک وارد نموده است. در این شهرک صنعتی تعدادی از پروژه های بزرگ صنعتی در دست اجرا می باشد مانند طرح توسعه شرکت پتروشیمی قابکو 5 و 6 برای تولید کود شیمیائی، پروژه کیوکیم 2، توسعه پالایشگاه نفت، توسعه قطر استیل و شرکت تولید مواد شیمیائی کفک و فاز دوم آلومینیم قطر از جمله این پروژه ها می باشد. همچنین آخرین اخبار و اطلاعات در خصوص این منطقه از طریق سایت www.mic.com.qa قابل دسترسی است.

منطقه صنعتی دخان

از بدو پیدایش نفت، این منطقه شاهد توسعه و گسترش بوده است. این شهرک در 84 کیلومتری دوحه در ساحل غربی قطر واقع شده است. اهمیت این منطقه صنعتی به سبب وجود چاه های نفت می باشد. وسعت این منطقه بالغ بر 640 هزار مترمربع برآورد شده است. شرکت نفت قطر از سال 1974 مدیریت این شهرک را به عهده داشته است. این شهرک نیز پروژه های بزرگی مانند نیروگاه برق، پروژه نمک زدائی آب، و تصفیه فاضلاب را در خود جای داده است. برابر طرح توسعه ای این منطقه قرار است 193 پروژه با هزینه تقریبی 708 میلیون ریال قطری از جمله راه، ساختمان و پروژه های زیربنائی مانند بیمارستان 50 تختخوابی، بزرگراه ارتباطی دخان &ndash؛ دوحه و ساخت واحدهای مسکونی کارکنان شرکت نفت از سال 2003 تا 2022 در طی 4 مرحله به اجرا درآید. در طرح توسعه این منطقه قرار است طرح توسعه ای چاه های نفت پروژه خزان عرب و چاه دخان و پروژه تولید گاز منطقه D به اجرا درآید.

منطقه صنعتی دوحه

منطقه صنعتی دوحه از جمله مناطق دیگر صنعتی برای اجرای پروژه های کوچک و متوسط می باشد که برای این امر در نظر گرفته شده است. دولت قطر با هدف ایجاد تنوع در درآمد ملی، طرح توسعه مناطق صنعتی را در راستای سند چشم انداز 2030 خود مد نظر قرار داده است. برای این منطقه زمین های واگذار شده برای پروژه ها با تامین آب و برق و گاز به قرار متری 5 ریال قطر برای هر متر مربع برای سه سال اول از زمان امضای قرارداد و از زمان بهره برداری برای هر متر مربع 10 ریال قطر برای 4 سال بعد و بعد از آن سالانه 5% اجازه افزایش خواهد داشت. شایان ذکر است دولت قطر در نظر دارد با هدف تامین امنیت غذایی و اجرای توسعه صنایع غذایی، مناطق کشاورزی مکانیزه نیز تعریف و اجرا نماید.